

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 418/2021

07.09.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Ненад Зечевић, адвокат из ..., против туженог ББ – Предузетника Самосталне угоститељске радње „ББ“ Нови Сад, кога заступа пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1599/20 од 20.11.2020. године, у седници одржаној 07.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1599/20 од 20.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду ПП 454/2019 од 30.01.2020. године, ставом првим изреке одбачена је тужба у делу тужбеног захтева којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоца распореди на послове ... или друге послове у складу са стручном спремом, занимањем и способностима. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев. Ставом трећим изреке поништено је решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу од 13.03.2019. године и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.750,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1599/20 од 20.11.2020. године, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није прописана као ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговор о раду на неодређено време 01. јула 2016. године са непуним радним временом од 10 часова рада у току радне недеље или 2 часа дневног рада за обављање послова Тужилац је фактички обављао ове послове као и послове ... у локалу туженог у ..., али седам дана у недељи, с обзиром да тужени ради 24 часа током целе године. По одредби члана 25. став 1. тачка 10. Уговора о раду предвиђено је да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду од стране послодавца ако својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако три дана у току године неоправдано изостане са посла. Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1196/2018 од 30.08.2018. године, поништено је решење туженог од 25.04.2018. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад. Наведена пресуда постала је правноснажна 05.12.2018. године, а извршна 12.01.2019. године. Поводом наведене пресуде тужиоцу је 18.02.2019. године упућен писани позив – обавештење да се врати на рад 19.02.2019. године у 8.00 часова у седиште туженог у Новом Саду и указано да ће, уколико се тужилац не јави 19.02.2019. године покренути поступак отказа уговора о раду. Наведено обавештење препорученом пошиљком уручено је тужиоцу 20.02.2019. године у 19.02 часа (среда), па је тужилац преко свог пуномоћника обавестио туженог да ће се јавити на рад 25.02.2019. године у 8.00 часова. Тужилац се јавио на рад у седишту туженог у понедељак 25.02.2019. године око 8.00 часова, када му је пословођа саопштио да је код туженог у току реорганизација и да не може да му понуди радно место на којем је пре отказа радио, већ му је на неприхватљив и увредљив начин понудио послове „чуvara канте за ђубре“ говорећи повишеним тоном „ето ми смо ти понудили шта смо имали, па се ти јави шта си одлучио“. Том приликом тужиоцу није понуђен анекс уговора о раду. Следећег дана 26.02.2019. године тужени је донео упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду са образложењем да тужилац до дана састављања упозорења није ступио на рад већ да је 25.02.2019. године, усмено обавестио послодавца да је примио позив за враћање на рад 20.02.2019. године те да неће приступити на рад до 28.02.2019. године. Поред тога, наведено је да тужиоцу није одобрен изостанак са рада од 20.02.2019. године до дана састављања упозорења, чиме је повредио радну обавезу утврђену чланом 25. став 1. тачка 10. Уговора о раду, тако што је неоправдано изостао са рада три дана током године, чиме су се испунили услови за отказ уговора о раду. Тужилац се изјаснио на упозорење позивајући туженог да га врати на рад у складу са одредбама закона и правноснажном пресудом. Дана 13.03.2019. године тужени је донео оспорено решење о отказу уговора о раду на основу члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду наводећи да је тужени путем пуномоћника контактирао пуномоћника тужиоца 15.01.2019. године ради договора о враћању тужиоца на рад, да се тужилац није јављао туженом, да је покренуо извршни поступак ради враћања на рад, те да је тужени 18.02.2019. године позвао тужиоца писаним путем да се врати на рад од 19.02.2019. године, што значи и након тога, а да се тужилац неоправдано није јавио на рад након пријема писаног позива и то 21, 22, 25. и 26. фебруара 2019. године, већ је усмено обавестио туженог да се неће јавити на рад све до 28.02.2019. године, при чему није навео ни један оправдан разлог за нејављање на рад, чиме су се испунили услови за отказ уговора о раду.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили оспорено решење о отказу уговора о раду тужиоцу и туженог обавезали да тужиоца врати на рад.

По члану 191. став 1. Закона о раду ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа на захтев запосленог одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Правноснажна одлука суда којом је поништено решење о отказу делује уназад, па се у таквој ситуацији тужилац налази у радном односу код туженог према првобитно закљученом уговору о раду и у извршењу правноснажне судске одлуке послодавац доноси одлуку којом запосленог враћа на рад на послове и радне задатке које је обављао пре отказа уговора о раду или на одговарајуће радно место у ком случају закључују анекс уговора о раду.

Према члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом односно уговором о раду. У конкретном случају чланом 25. став 1. тачка 10. Уговора о раду предвиђено је да запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду од стране послодавца ако својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако три дана у току године неоправдано изостане са посла.

Код утврђеног да је тужилац по позиву туженог приступио у просторије туженог 25.02.2019. године, да је претходно покренуо извршни поступак ради враћања на рад по правноснажној пресуди, те да тада није укључен у процес рада на основу раније закљученог уговора о раду чији је отказ поништен, нити му је понуђен анекс уговора о раду ради распоређивања на одговарајуће радно место, то у конкретном случају није дошло до враћања тужиоца на рад по правноснажној пресуди, па се тиме не може сматрати да је тужилац неоправдано изостао са рада у смислу наведене повреде радне обавезе утврђене уговором о раду у члану 25. став 1. тачка 10. Зато су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, а наводима којима се оспорава оцена изведених доказа, заправо се побија утврђено чињенично стање што у поступку по ревизији није дозвољено на основу члана 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**